

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: BARCLAY 6189

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NO. 66. — ŠTEV. 66.

NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 20, 1929. — SEEDA, 20. MARCA 1929.

TELEFON: BARCLAY 6189

VOLUME XXXVII. — LETNIK XXXVII

Mehiški vstaši bi se radi pogajali.

ESCOBAR SE JE BAJE UMAKNIL IZ STRATEGIČNIH RAZLOGOV

Vstaške čete so bile pregnane proti severu, proti Chihuahu. — Escobar trdi, da se je izvršilo umikanje iz strateških razlogov. — Zrakoplovci aktivni. — Zmagoslavni Calles je zavrnil vse ponudbe za mir. — Vstaši se umikajo na vlakih.

MEXICO CITY, Mehika, 19. marca. — Plutarco Elias Calles, vojni minister, ki osebno poveljuje federalnim četam na severni fronti, je danes informiral predsedniški urad, da bodo federalne čete zapustile zajeto mesto Torreón, da iztrebijo vstaške sile v državi Chihuahua.

Calles je rekel, da bo došel v Torreón z aeroplanom ali avtomobilom še danes iz Guadalupe Victoria, kakih osemdeset milj južno od onega mesta.

Vlada je objavila, da so vstaški voditelji v državi Chihuahua stavili mirovne predloge potom mehiškega konzulata v El Paso, da pa so bili vsi predlogi odločno zavrnjeni in da se je nadaljevalo z ofenzivo proti bežečim četam vstaškega generala Gonzala Escobara.

Escobar je izpraznil Torreón pred napredujočo armado Callesa, kot je napovedal veteranski federalni voditelj. Vstaši so pobegnili v Escalon, v državi Chihuahua, ko je vladna kavalarija vodila vladni pohod v Torreón.

Domnevalo se je, da bo Escobar skušal doseči vstaške čete v Chihuahua City, kjer poveljuje ustašem governor Caraveo.

Sporočilo Callesa na predsednika Portes Gila je reklo, da zapuša Torreón, da prične takoj z organizacijo kolon, ki bodo korakale proti Chihuahu, da se bore proti ter iztrebijo izdajalce.

Vojni minister je sporočil, da se nahajajo tri kolone že v Torreónu, kjer se pripravljajo, da odkorakajo v Chihuahua pri zasledovanju vstašev.

General Juan Almazan, ki je načeloval glavni federalni koloni, prodirajoči proti Torreónu, je sporočil padec mesta ter beg vstašev v kratkem sporočilu. Navedel ni nikakih podrobnosti glede zasedenja mesta, ki je bilo izvršeno včeraj zvečer ob osmih.

Vstaši so se umaknili ob solnčnem vzhodu v vlakih, ki so čakali s polno paro v Gomez Palacio, v bližini zunanjega roba Torreóna.

Opisal je vstaše kot "prevzete od panike", ko so izpraznjevali mesto.

ŽRTEV RADIJSKE BARVE

Radijska barva za kazalce ur je usmrtila nevesto, po štirih letih trpljenja. — Smrt ji je stala neprestano pred očmi.

WATERBURY, Conn., 19. marca. — Ženska, ki je bila zastrupljena z radijem, ko je delala za Waterbury Watch Co. pred štirimi leti, je umrla danes v bolnici.

Mrs. Mildred Cardow, ki je bilo poročena šele šest mesecev, je bila v bolnici le en teden. William W. Cardow, njen mož, avtomobilski mehanik, je izvedel od zdravnikov, naj opusti vsako upanje pred par dnevi, ker je bolezen že preveč daleč napredovala, predno so jo razkrijali.

Služaj Mrs. Cardow je bil sličen onemu peti ženski, ki so bile neuporabne od United States Ra-

dium Corporation v East Orange, N. J., ki so bile zastrupljene, ko so mazale kazalce ur s čopiči ter niso vedele ničesar o škodljivosti snovi, dokler ni bolezen preveč daleč napredovala.

Petorica žensk v New Jersey se je pozneje uravnala s kompanijo za vsako \$10,000 ter \$600 letnega dohodka.

Cardow, mož mlade žene ter člani njene družine so ugotovili, da bodo vložili tožbo, kljub trditvam Grangerja, generalnega managerja Clock Co., da določa državna kompenzacijska postava odškodnino za radijske žrtve.

Nemčija si je izposodila 150,000,000 mark.

BERLIN, Nemčija, 18. marca. Da poravnava neposredne izdatke, si je finančno ministrstvo izposodilo svoto 15 milijonov mark od različnih bank, kajti v državnih zakladnicah vlada strašna suša. Znesek je treba povrniti v teku enega meseca. Vlada se zanaša na davčne dohodke aprila meseca, da bo lahko pokrila posojilo.

ZAVEZNIŠKI VRHOVNI POVELJNIK OMAGUJE V BITKI S SMRTJO

Maršal Foch se nahaja v novi krizi, in le malo upanja goje v sedanjem slučaju. — Govorice o smrti so povzročile globok molk v poslanski zbornici.

PARIZ, Francija, 19. marca. — Maršal Ferdinand Foch je bil včeraj zvečer zopet v nadaljni krizi svoje dolge ter navidez brezupne bolezni.

Njegovi zdravniki, ki so ga zapustili za nekaj časa včeraj zvečer, so rekli, da ni imel dejanskega napada, temveč da gre le za slučaj oslavljenja njegovega srca.

Neki zdravnik je rekel z veliko žalostjo:

— Ubogi, dragi maršal, ne bilo bi treba dosti napada, da se napravi sedaj konec njegovi bitki.

Srce precejšnjega generalisima zavezniških armad je pričelo pešati pod koalicijo bolezni, ki so napadle njegova pljuča, ledice in mehur. Možgani, ki so dovedli zaveznike k zmagi, pa so ostali čisti, dočim je njegovo telo propadalo. Včeraj zjutraj je ukazal maršal s komaj slišnim glasom: — Videti moram Weyganda!

General Weygand je bil načelnik njegovega štaba tekom svetovne vojne. Pojavil se je na domu maršala pol ure pozneje.

Oficijelna objava se je glasila, da ni videl general Weygand svojega starega prijatelja in višjega, a intimni viri so bili pozitivni, da je stal general celih tri in dvajset minut ob bolniški postelji maršala.

Zdravniki so absolutno prepovedali obisk vseh ljudi in kraljice, predsedniki, maršali in generali so bili zavrnjeni, ko so prišli vpraševati za stanje starega maršala. Dejstvo, da je bil general Weygand pripušen, se razlaga kot znak, da so zdravniki prepričani, da se bliža konec.

Govorice, da je maršal umrl, je imela za posledico absoluten molk v poslanski zbornici, o katerem je znano, da je najbolj hrupen ter kričav parlament na svetu.

PARIZ, Francija, 18. marca. Slabost srea maršala Ferdinanda Focha je povzročila nove bojazni. Njegov pulz je poskočil na sto udarcev in njegova temperatura je znašala 99 stopinj Fahrenheita.

Prejšnji kralj na lovu.

NAIROBI, Afrika, 19. marca. Prejšnji bolgarski kralj Ferdinand, ki je došel sredi neoficijelno, je rekel danes, da namerna loviti metulje.

Capone riskiral svoje zdravje.

CHICAGO, Ill., 19. marca. — Na riziko svojega zdravja je preživel Al Capone današnji dan v Chicagu, da drži dogovor, s stricom Samom.

Strica Sama so zastopali okrajni pravdniki, ki hočejo izprazniti Capona glede nekega pijačnega sindikata v South Chicago.

Bandit dobil \$117.

Bandit, oborožen z avtomatično pištolo, je stopil danes v delikatesno prodajalno Davida Lipicia v Brooklynu naročil pol funta šunke ter napadel prodajalca.

Bandit je vzel \$117 iz žepa ter blagajne prodajalca ter izginil.

Suhaški agent obsojen na dosmrtno ječo.

HAGERSTOWN, Md., 19. marca. — Reginald Walters, prejšnji zvezni prohibicijski agent, je pričel danes služiti svojo dosmrtno kazen radi umora Hunters Stotlerja, svojega predpostavljeneja v okrajni suhaški službi.

CAREY BO NASLEDIL RICKARDU

Načelnik odbora je podal to izjavo na banketu. — Novi predsednik se je dvignil od navadnega delavca do gradilca železnice.

William F. Carey bo sledil pokojnemu Tex Rickardu kot predsednik ter generalni manager Madison Square Garden Corporation. To je objavil Richard F. Hoyt, predsednik sveta ravnateljev. Volitev se bo vršila na sestanku odbora, a tkeja je že zagotovljena.

Mr. Hoyt ni mogel zanikati veselja, da pove vnaprej sklep, storjen že pred par tedni. V kratkem govoru je Mr. Hoyt orisal vztrajnost in odločnost moža, ki je zgradil novi Garden v svojih številnih trgovskih podjetjih ter dostavil:

— Če boste prišli jutri po sevanje ne bo treba ozreti daleč naokrog za novega predsednika, ki je danes zvečer vaš častni gost.

Objava je imela za posledico številne izlive radosti in ko se je aplavz nekoliko poglobil, je nadaljeval Mr. Hoyt:

— Seveda ni to še natančno oficijelno. Ravnatelji morajo še vedno glasovati, a brez dvoma bo to rezultat glasovanja.

Korporacije prosperirajo, delavci stradajo.

WASHINGTON, D. C., 19. marca. — Začasno poročilo zakladniškega urada kaže, da so bili dohodki v zadnjem letu dosti večji kot pa se je pričakovalo. Pokazalo se je, da so velike korporacije še vedno dobro uspevale, neglede na veliko bedo, ki je vladala med delavci radi nezaposlenosti in delne zaposlenosti.

Napad na prejšnjega general. pravdnika.

Prejšnji državni generalni pravdnik Albert Ottinger, kandidat za governersko mesto, je bil pred svojo hišo napaden od nekega mladega moža ter oropan za \$75.

Šest mornarjev utonilo.

MONTREAL, Kanada, 19. marca. — Šest članov posadke skunerja Russell Lake je izgubilo svoja življenja, ko je bil skuner uvožen v bližini Burgeo v Novi Fundlandiji.

BELI ARMADI MANJKA ŠE DOSTI DENARJA ZA PORAZ BOLJŠEVIKOV

Pomanjkanje denarja zavlačuje caristično vojno proti sovjetom. — Krupenski, načelnik monarhističnega sveta, je rekel, da bo napočila še letos ura velikanskega preobrata.

PARIZ, Francija, 19. marca. — Le pomanjkanje denarja zadržuje belo armado, da ni mobilizirana na ruski meji, — je povedal Associated Press Alexander Krupenski, predsednik najvišjega monarhističnega sveta.

Krupenski, ki je pomagal zagotoviti izbiro princea Nikite kot "legitimnega" naslednika na izginolem prestolu carja, je napovedal, da bo udarila ura za sproženje nove ofenzive še pred koncem leta 1929. Nikita je pred kratkim resigniral v prilog velikemu knezu Orlu, ki je sprejel zahtevo do prestola.

— Mi bi lahko stavili 100,000 mož v polje jutri, — je rekel Krupenski — Može so pripravljeni. Vsi so videli službo v armadah Wrangla ali Denikina in surove robove njih vojaške vednosti se je opiralo v akademijah, katere smo ustanovili v vseh večjih mestih sveta. V treh mesecih bi lahko imeli armado v polju in v nadaljni sliki dobi bi bili lahko v posesti Moskve.

— Pripravljeni sem, da bi lahko izvedli udarec z 200,000 možmi. Kmetje bo drli k naši zastavi. Vojaki rdeče armade, stoječi pred nami, bi dezertirali v masah. Nikakega prelivanja krvi, bi ne bilo na deželi, kjer je boljševoški režim nepriljubljen, a pričakujemo zadeti na opozicijo v industrijskih središčih.

— Ko bo napočila ura, bo Rusija žarela. Potem bo tam anarhija. V tem trenutku bo potrebovala Rusija železno roko. Rusija bo potrebovala avtokratično vladno. Bela armada ni popolnoma monarhistična a njeni voditelji verujejo odločno v temeljno postavbo. Car z neomejenimi silami bo edina pot, da se vrne red v zmenjavajo, ki bo sledila protirevoluciji.

(To so seveda le pobožne želje Krupenskega).

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAVEJNE JI SLOVENSKEI, DNEVNIK V AMERIKI.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo		v Italijo	
Din.		Lir	
500	\$ 9.30	100	\$ 5.75
1,000	\$ 18.40	200	\$ 11.30
2,500	\$ 45.75	300	\$ 16.80
5,000	\$ 90.50	500	\$ 27.40
10,000	\$ 180.00	1000	\$ 54.20

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma z našim zvecom v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30. — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

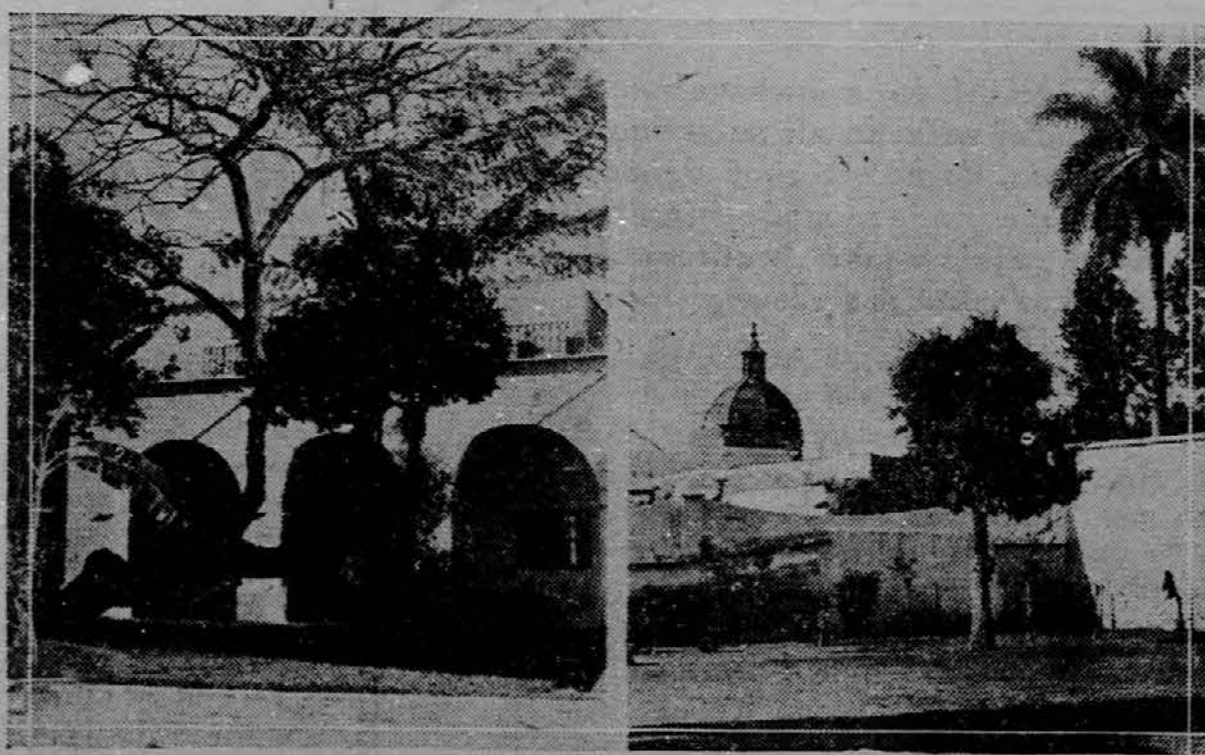
Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se popre z nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEH DO TREH TEDNIH
NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA
PRISTOJBINO 75c.

ŠAKSER STATE BANK

62 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: Barclay 0360

TUKAJ JE LINDBERGH DVORIL ANNE MORROW

Dve sliki romantičnega letovišča v Cuernavaca, Morelos (Mehika). Posestvo je last ameriškega poslanika Morrowa, očeta Lindberghove neveste.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
92 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za izvozništvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejeno bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 92 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Barclay 6189.

POLOŽAJ NA KUBI

S Kube je dospelo v to deželo par jako značilnih poročil.

Pred tremi tedni so aretirali v Havani deset oseb, ki so baje kovala zaroto proti življenju predsednika Kube, Machada.

Aretirali so jih in zaprli v samotne celice ter jih imajo tako strogo zastražene, da dosedaj še niso mogli priti v stik s svojimi odvetniki oziroma člani svojih družin.

Edinole Machadovi priganjači so govorili zunjini. V kakšnem tonu in na kak način, si lahko mislimo.

Opozicijsko časopisje — v kolikor ga krvoločni Machado ni zatrl, — zahteva pojasnila. Zahteva pojasnila, kaj so aretiranci zakrivali in naj jim oblasti že vsaj dovolje, da bodo govorili s svojimi pravnimi zastopniki.

Toda Machado molči. In tudi njegovi lakaji molče.

Le nekaj se je izvedelo, namreč, da so aretiranci — večinoma študentje in vsučiliški profesorji — snovali atentat, da bi izzvali ameriško intervencijo.

Če bi bila to resnica, bi ideja ne bila tako napačna.

Na Kubi so namreč zavladale take razmere, da bo očiteljni Washington, hočeš, nočeš, moral posvetiti vanje.

S tem seveda ni misliti na kako intervencijo Združenih držav.

Amerika je že enkrat storila nekaj takega, pa se je skoro blamirala.

Dosti boljše bi bilo, če bi kubansko prebivalstvo izvedelo, da Združene države niso več za Machadom in njegovim morilnim režimom; da bi se kubanskemu prebivalstvu ne bilo treba bati ameriških bojnih ladij in izstrelkov, če bi se iznebili Machada kot predsednika.

Pred kakimi ridesetimi leti so ameriški vojaki prelivali kri pred Kubo, češ, da se bore za osvoboditev Kubecev.

Tedad se jim je posrečilo pregnati s Kube tirane, toda na njihovo mesto so stopili drugi, ki so jim na las podobni.

Njihov prestol jim štiti Wall Street.

Machado je najbrž zadnji in najslabši svoje vrste.

Ko se je zasedanje 70. kongresa bližalo svojemu koncu, je senator Shipstead iz Minnesote vložil resolucijo, ki zahteva preiskavo razmer na Kubi s posebnim ozirom na zvezo, ki vlada med Washingtonom in Machadovim režimom.

Resolucija je bila poverjena posebnemu komiteju, ki jo je z običajnimi ceremonijami pokopal. Resolucija že v miru počiva.

Značilno je pa, da je Hoover na svojem potovanju po Južni Ameriki tudi Machada obiskal. V Mehiki ni bil, pač pa na Kubi.

Hoover vedno poudarja, da je treba živeti v prijateljskih odnosih s sosednimi deželami.

Ko sklepa človek prijateljstvo, se mora najprej prepričati, s kom ga sklepa.

Sestra kralja Edvarda
stara 81 let.

CAP FERRAT, Francija, 19. marca. — Princinja Lužna, sestra pokojnega kralja Edvarda VII., je danes proslavila svoj 81. rojstni dan.

John D. mlajši v Parizu.

PARIZ, Francija, 10. marca. — Joseph D. Rockefeller mlajši, Mrs. Rockefeller ter sin David so dospeli v Pariz danes iz Genove. Odpoval bo jutri v New York s parnikom Ile de France.

NENAVADEN PRIZOR

se je završil tekem letošnje hude zime v Londonu. Malokateri ver-
nik je šel v nedeljo v cerkev brez petrolejske peči.SLOVENSKE ČIPKE NA
RAZSTAVI V CLEVELANDU

Opozorjeni po zastopniku "Glasa Naroda" Mr. Jos. Remsu, da bo razstava slovenskih čipk v Clevelandu, smo se takoj odločili, da pošljemo vsaj majhen pozdrav v obliki naših slovenskih najnovejših čipk za Vašo razstavo. Če bi bili pravočasno opozorjeni na to razstavo, bi ukrenili takoj vse potrebne korake pri našem ameriškem poslaštvu, da bi mogli poslati večjo kolekcijo čipk. Opozoriti pa hočemo v zvezi s tem naše rojakinje v Ameriki na naša dela, ki so postala zadnja leta tako precizna, da se pač ne boje prav nobene konkurence več. Naš zavod razpolaga z lepimi vzorci in jih tudi pošilja po vsem svetu. Trgovci, ki se bavijo s prodajo čipk ali čipkarije, ki izdelujejo čipke, naj se obrnejo na zavod, ki jim bo šel največje na roko. Obenem si dovolimo opozoriti na prelepe žirke predlog za slovenske vezenine, ki jih je izdelal prof. A. Št. Te zbirke je lahko dobiti v Ljubljani in jih tudi prav radi pošljemo. Vse to je jako važno, ker imate najlepšo priliko, da ohranite originalnost naših del in seznanite znani ameriško javnost. V slučaju, da bi se priredila še kakšna razstava ročnih del, nas blagovolite obvestiti, ker bi Vam pri tem prav radi pomagali.

Odličnim spoštovanjem!
Ravnatelj:
B. Račič.
Naslov zavoda:
Drž. osred. zavod za ženski domači obrt, Ljubljana, Turjaški trg 4.

Smrtna kosa.

— V Ljubljani je umrl Anton Salmič, sodni izvršilni uradnik.
— V St. Vidu pri Ljubljani je podlegla dolgi, težki bolezni Ana Jovan.
— Pri Dev. Mariji v Polju je umrla Marija Hudnik.RAD BI IZVEDEL za naslov ANTONA MALEVAC in MAT SAJN, ki sta prišla pred par meseci v to deželo. Prosim ju, da se mi javita. — John Gržina, Big Bay, Mich.
(2x 20&21)

TRAGIČNA SMRT UČENJAKA

Te dni so našli na Dunaju mrtvega v stanovanju slovitega profesorja in šefa dunajske otroške klinike dr. Klemensa pl. Piqueta in njegovo ženo Marijo. Oba sta se zastrupila z ogljikovim dioksidom, ki je uhajal iz peči. Dočim je bila sprva razširjena vest, da gre za samomor, profesorjeva žena je namreč živčno težko bolna, poleg tega je bila pa zelo ekscentrične narave. Vtepla si je v glavo fikšno idejo, da se čisto ne more ganiti z mesta. A njeno veselje do plesa, ki ga je pokazala pri vsaki priložnosti, je bilo v nasprotju z njeno fikšno idejo. Piquetova je imela baje na svojega moža velik vpliv. Sama strastna morfinistka in kokainistka, je tudi vsajega moža zapeljala, da je začel uživati omotična sredstva. Često je še poskušala izvršiti samomor, pa so je vedno v zadnjem hipu rešili. Baje, sta oba užila veronal in namenoma pustila uhajati plin iz peči.

Smrt profesorja Piqueta je za dunajsko medicinsko fakulteto hud udarec. Kajti pokojni je bil velik učenjak, dober človek. Že v mladih letih je Piquet objavil več znamenitih del, med katerimi je zlasti vzbudilo pozornost njegovo raziskovanje serumskih bolezni. Njegova raziskovanja o vakcinaciji (cepljenju) so se bistveno razlikovala od vseh prejšnjih teorij in so tvorila podlago novemu načinu zdravljenja. Piquet se je uveljavil tudi na drugih poljih zlasti na polju prehrane dojenčkov. Uvedel je popolnoma nov sistem prehrane. Preveč bi bilo naštevati vsa njegova dela, znatna raziskovanja in odkritja na polju medicine. Omenimo naj samo, da je bil sloviti učenjak kandidat za prihodnjega Noblovo nagrado v medicini. Zasluge je pa predvsem po svoji Cuntrekeiji o tuberkulozi, ki nosi tudi njegovo ime. Vsekakor je svet z njim izgubil velikega učenjaka, a dunajska deca svojega najboljšega očeta in dobrotnika.

ADVERTISE in "Glas Naroda".

Marec 3. 1929.

SAKSER STATE BANK,
82 Cortlandt St., New York City

Dam Vam vedeti, da sem dobil znesek \$5.340.13, ček No. 2669. Lepo se Vam zahvalim za hitro pošiljatev in Vam želim mnogo uspeha. Pozdravljam Vas in vse uradnike.

S spoštovanjem

Josip Gustinčič

Selo 47, Moste pri Ljubljani,
Jugoslavija.

Dopisi.

S pota.

Dne 2. marca sem se odpravil z doma, pa sem imel ves čas smolo. Skozi E. St. Louis in St. Louis je še šlo nekako, ko pa pridem do Cuba, Mo., mi je že začelo iti narobe. Ko sem par punčarjev popravil, sem si nekoliko mesto ogledal. V njem sta dve veliki tovarni, namreč tovarna za led in tovarna za čevlje.

Odtam sem se bil namenil po 66. cesti proti Texasu, pa so mi že na Leob povedali, da po tej poti ne morem, češ, da je silno blato. Iz Leob do Buffala, Mo., je osemindvajset milj. toda jaz sem potreboval nad dve uri. Šestkrat se mi je kara ustavila in sem že mislil, da bo treba poklicati banko na pomoč, ki bi me založila z denarjem. Dospel sem do Wichita, Kansas, sem našel na cikelon, in veter mi je zagnal karo v jarek. Tedaj je tudi strašen mraz pritisnil, vse je sproti zamrzvalo. Manj ko v dveh urah je bila vsa kara popolnoma zamrznjena. Čakati sem moral do drugega dne, da sem dobil dobre ljudi, ki so mi pomagali naprej. Ko se dospel v državo Colorado, me je čakala druga nesreča. Kara se mi je zvrnila pod breg in začela goreti. Ko sem jo hotel dvigniti, mi je zaslala roka pod kolo, da nisem mogel ne naprej, ne nazaj. Potegnil sem s tako silo, da mi je roka skočila iz sklepa. Dospel sem do prve naselbine, sem telefoniral rojaku Franku Boltežarju, ki je bil toliko dober, da mi je prinesel denar in drugo pomoč. Rojak Boltežar je predsednik društva Orel, šte. 21 S. N. P. J. Na tem mestu mu še enkrat izrekam priskočno hvalo. V kratkem bom opisal delavske razmere in razmere na farmah.

Pozdrav!

Stive Fabjan.

Claridge, Pa.

24. marca, v nedeljo popoldan priredi gospod Anton Šubelj koncert v Claridge v slovenski dvorani. Tukaj se vsa društva zanimajo za koncert, ker kaj takega še ni bilo med Slovenci v Western Pennsylvaniji. Rojaki vabijo vse bližnje naselbine, naj se polnoštevno udeležijo. Slišali bomo zanimive pesmi katere je Mr. Anton Šubelj prinesel iz stare naše mile domovine. Vabimo vse bližnje naselbine kakor Export, White Valley, Delmont, Slickville, Center, Universal, Hermine, Yukon, Adamsburg, Manor, West Moreland City, Harrison City, McCullough Mine, Hedenville, Latrobe, Greensburg in Jeannette, Pa. Društveni odbori bodo skrbeli, da se bo vse v najlepšem redu vršilo in razdelilo program.

Lansko jesen in zadajo zimo se le bolj doma pri pečeh greli, ni bilo ne veselje in tudi drugih zabav. Zatorej se je društvo št. 40 sv. Mihaela J. S. K. J. odločilo, da priredi veselico dne 6. aprila, na bel soboto zvečer. Začetek ob 8. uri. Dobili bomo dobre muzi-

kante, da igrajo plesalnim. Za povečer in suha grla bo skrbel društveni odbor, da bo vsem ustrezno, kateri se bodo veselice udeležili.

Toraj na svidenje 6. aprila.

Tukaj iz Claridge je le bolj malo dopisov, menda vsi bolj počivamo. Zapadno od Chicago potuje večni popotnik Mr. Pogorelec in on poroča, kako se kaj imajo Slovenci med Chicago in New Yorkom. pa menda ne potuje nobeden, da bi nas kaj povalil ali pa hvalavredni nismo, da bi nas pograjal, pa tudi noče. Moramo pa kar tako živeti tjavendan, ne da bi kdo vedel, kako nam gre.

Tukajšnje majne po Westmoreland County bolj počasi delajo. 2 do 3 dni v tednu. Delo se tudi težko dobi. Sedaj v mnogih tovarnah postavljajo mašine, da izdelujejo vsakovrstne izdelke in namočajo delavce. Nedavno sem imel priliko govoriti s tovarniškim odsvoljenim delavcem. Rekel je, da jih je delalo 75 v eni skupini, sedaj so pa postavili mašine na isto mesto, in štirje delavci naredijo z mašinami toliko ali pa še več. 71 delavcev je izgubilo svoj zaslužek. Vidite, to je samo ena primera, pa se jih vrši na stotine vsak dan. Zato ljudje se, da jimajo dela.

Tukaj v Claridge leži težko bolan Anton Menart. Pobilo ga je v jami pred tednom dni. Pravijo, da ima vranico pretrgano in to zelo opasno. Želim mu hitro okrevanje in da bi mogel zopet svoji družini kruh služiti.

Zdaj pa voščim vsem Slovencem velikonočne praznike in tudi kaj dobro suhih želodcev in da bi tudi Peter Zgaga dobil kakega pošti.

Anton Yermia.

NOVICE IZ SLOVENIJE

Nenadna smrt vzornega mladeniča.

Umrli je v Žužemberku Joško Sušteršič, edini sin znanega gostilničarja.

Bil je duša in početnik vsakega pokreta v Žužemberku. Že zgodaj si je izklesal iz dotlenjske grovine kremenit značaj. Neomahljivo je dolga leta stal v vrstah Sokolstva. Društvo v Žužemberku je bil odlični načelnik in telovade.

Tragična smrt mlade matere.

Te dni se je zgodil v St. Juriju pri Litiji tragičen primer nagle smrti. Ko je vstala zarana Ljudmila Damjanova, posestnikova žena in je hotela, kakor običajno po poslu, ji je postalo nenadoma slabo, da se je zgrudila na tla. Vsa pomoč je bila zaman, — mlada žena je umrla za kapjo. Pokojnica je bila v vsej okolici na najboljšem glasu in povsod zelo čislana.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČ
JI SLOVENSKE DNEVNIK
V AMERIKI.

ZASTAVE

BIVLENE AMERIŠKE, SLOVENSKE
IN HRVAŠKE
REGALJE, PREKORAMNICE, TRO-
BOVNICE, ZNAKE, UNIFORME ITO
Sigurno 25% ceneje kot drugod.
VICTOR NAVINŠEK,
301 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.Grocerija in Mesarica
naprodaj

Radi slabega zdravja sem primoran predati pod ceno 3/4 akra zemlje ter na novo postavljeno hišo 7 sob z vodo, elektriko, trgovinski prostor opremljen z vso opremo, lee Box, mlin za meso, tehnična, Cash Register in sploh vse tudi za grocerijo, garage in en voz. Vse to prodam hitremu kupecu za \$6.500.00; takoj se plača \$4.500.00, drugo pa do dogovora. Predno odidem zamorem vpeljati kupec "Cash Store", ker je edina trgovina 3 do 5 milj na okrog in se nahaja na križišču treh cest, blizu tri leta stare jame, ki bo ena največjih te okolice, kjer je zaposlenih nad 70% Slovencev. Ne pišite, ampak pridite pogledat. Sem se pride, če se pride do Greensburg, Pa., kjer se vzame Bus, ki vozi v West Newton, Pa. in prosite konduktorja, da ustavi pri "Sevikly Garage" in tam je lastnik — F. J. ZUPANC, R. F. D. 1, WEST NEWTON, PA.

Peter Zgaga

Ja, take so.

Pomlad se bliža. . .
Jutri bo že prvi pomladni dan. Nedelja bo Cvetna, nato bo Velikonoč, potem bo april in maj, ta krasni mesec ljubezni.

V mladih ljudeh bo zopet zaplalo tisto nebeško čustvo, in zopet jim bodo zažvrgoleli ptički v glavi.

Ljubezen je nekaka bolezen, ne rečem, da je baš nalezljiva, toda bolezen je. Če pravijo, da se je treba pijaču s seninim vozom ogniti, velja v slučaju zaljubljenca, da ga popolnoma v miru pustiti.

Niti dober dan mu ni treba reči, niti ne dober večer, ne adijo in sploh nič ne, če hočeš, da ti bo sreča mila in draga.

Bog vari, če zaljubljenca ogoriš.

Takoj ti bo začel razlagati svoje nazore o življenju, ki se bodo slednjič strnili v zlagano trditve — da dva lahko živita tako poceni kot en sam.

Ne rečem, prve dni, ko se prepaša v ljubezni, je ljubezni za dva še preveč, toda ko je treba po treh ali štirih tednih kupovati kisle zelje, krompir in porkapase, se v svoje največje začudenje preverita, da za dva dosti več košta kot za enega samega. Posebno, če ima ona apetit.

Zato ti svetujem, dragi rojak: zaljubljenca pusti pri miru. Če jim boš kaj takega svetoval, kar jim ne bo povolji, — gorje ti! Če jim boš svetoval kaj dobrega, ne boš nobene hvalde doležen.

Poznal sem taka dva zaljubljenca. Ona čedno, pošteno dekle, on pa velik vetrnjak.

— Nikar ga ne vzemi! Nikar ga ne vzemi! — ji je grmel od vseh strani na ušesa.

Ona je pa molčala.

Nekega dne so jo pa dobili v roke: oče, mati, brat, sestra, teta in sam ne vem, kdo še vse.

Kar vrata so zaklenili in so ji pridigovali ves božji popoldan.

Oče je rekel:

— Punca, punca, kaj pa vendar misliš? No, pa saj si še otrok. Če ne boš mirovala, te bom na kolena posadil in ti jih par poštenih odštel. Ne, tak človek pa že ne bo jemal moje hčere. Po stopnicah ga bom vrgel, ko bo prišel v hišo.

Mati je govorila: — Saj si bila vedno pametna, zdaj si pa naenkrat začela noreti? Pa takega človeka? Še v cerkev ne hodi. O jaz, reva nesrečna, da sem mogla vzgajati tako hčer! Za božjo voljo te prosim, premisli se! Bodi vendar pametna in ne jemlji takega posvetnjaka.

Sestra se je namrdnila rekoč: — Saj je tudi za menoj opletal, pa ga nisem hotela. Ne maram takega, saj je drugih lepših, pametnejših in bogatejših dovolj.

Brat je zapretil: — Če ga še enkrat zakonim, da bo lažil okrog naše hiše, ga bom stolkel na mrtve žlake. Nič ga tako dobro pozna kot ga jaz.

Teta si je sinila ustnice in klepetala: — Nič ni vreden, nič ni vreden, nič ni vreden . . . pravijo, da ima otroka, da ima otroka, z neko lajdro ima otroka . . . nič ni vreden, nič ni vreden . . . Le pametna bodi . . . le pametna.

Uboga revica je vse to poslušala in britko zajokala.

— Aha, — so se vsi oddahnil, misleč, da so dosegli svoj cilj. In so se zadovoljno razšli.

Bil je krasen večer. Ona je sedela na stopnicah pred hišo in britko ihtela.

Mati se ji je prstih približala in jo šepetaje vprašala:

— Vidiš, vidiš, tako je prav. Solze pomagajo. Ko se boš izjokala, pa pridi v hišo.

— Ne, mama, — jaz bom še tukaj malo počakala.

— Zakaj tukaj? Večer je mrzel. Koga čakaš?

— Njega čakam. Rekel je, da bo prišel nocoj in me bo zasnubil in da bo že drugi mesec poroka. Oh, mama, mama, kako sem srečna, kako strašno sem srečna . . .

KRATKA DNEVNA ZGODBA

LEONID ANDREJEV:

PONAREJENI RUBELJ

Bil je strašno dober strie; ni mogel gledati, da je kdo jokal. Bil je tako dobronamern, da ni nobena teta dobronamernjša.

Nekoč je šel k mostu na vkrevališču, da bi se prepeljal z brodom na drugo obal Njeve. Parnika še ni bilo tu in tako je korakal gor in dol in se nežno razgledoval po čakajočih. Zda je zagledal majhnega dečka, ki je jokal. Tu-til je tako, d so mu lile solze nizle in so bile tako velike in izdatne, da bi lahko napolnile golod.

"Zakaj čakaš taki bridko, deček moj?" Plakaje kar naprej, je odgovoril deček: "Le pogledaj, do- bri strie, starejši brat mi je dal rubelj, da se popeljem domov on- kraj Njeve. Izkazalo pa se je, da

je rubelj ponarejen in ga ne- morem vzeti. Poginili mi je, če ni ne bo nihče pomagat."

"Sklenil sem, da ti pomagam. Tu, dete, imaš pravi srebrni ru- belj, vzemi ga in se ne boj nič več. A daj mi ponarejeni rubelj, na- da se mi posreči, da ga odnesa, če hoče usoda!" Tako sta zame- njala. Deček je vzel pravi rubelj in dal dobremu striu ponareje- nega.

Ko se je deček že peljal preko reke, je stopil dobri strie v pro- jalnice in dejal: "Prosim, dajte mi deset svrčice po šest kopeč." In argovec mu je dal šest svrčic, dobri strie pa mu je izročil poau- razjeni rubelj, v strahu seveda, da bi trgovce ne spoznal prevare in

potihoma stražnika. Toda stari pre- dajalec je bil gluhi in slep ter sploh bejak. Vzel je ponarejeni rubelj, kakor da je pristen in dal dobre- mu striu nazaj devetdeset in štiri kopejke.

Sedaj se je dobri strie odpra- vil na svojo pot, se radoval lastne dobrote in s solznimi očmi blago- slavljaj modro usodo.

Morala za ponarejevalce denar- ja: Če hočete oddati ponarejen ru- belj, ne dajte ga otroku, temveč dobremu striu, on že napravi, da da bo prav!

bo morda čakal nekaj manj, niko- li več. Toda ti podatki se vedno ne objavljajo, brzono radi umev- nih tehničnih potežkoč vzporedi dnevno spreminjajoče se situacije. Le tupatam se godi, da se objavijo podatki o številu priselencev za kvotno vizo, in to večinoma vsled izrečenega zahtevka kaknega kon- gresnega odseka, ki hoče take po- datke priripraviti o kakem priseljeniškem zakonu.

Tako se je zgodilo, da je načel- nik priseljeniškega odseka repre- zentativne zbornice kongresa, Mr. Albert S. Johnson, dne 30. no- vembra lanskega leta zaprosil dr- žavni department za poročilo o načinu, kako se izvršuje novi priseljeniški zakon od 29. maja 1928 (zakon v odpuščanju priseljeniškim sorodnikom). V odgovor na ta za- hteve je državni department po- slal poročilo v priseljeniškem od- seku, ki poleg zahtevanih infor- macij vsebuje nekoliko jako za- nimivih statistik o številu prošanj za vizo, registriranih pri ameri- škikh konzulatih, in tudi o proce- njenem številu ljudi, ki bi radi vložili prošnjo za vizo, ako bi se nadalnje prošnje sprejemale.

Navedene številke podajajo številke podajajo številu prošanj vloženih do 15. oktobra 1928. Od tedaj je bilo seveda vloženih mno- go drugih prošanj, na drugi strani nekoliko ljudi na čelu čakalne liste je med tem dobilo svojo kvot- no vizo. V splošnem pa podajajo navedene številke precej jasno sliko o kvotni situaciji, kar se tiče števila prošancev in dosledno ča- sa, koliko bodo morali čakati, predno pridejo na vrsto.

Kdo je izven kvote in kdo ima prednost v kvoti? — Da razume- mo sledeče podatke, je tu name- stu, da v kratkem ponavljamo glavne značilnosti sedanjega kvot- nega zakona.

Izven kvote so: žena ameriške- ga državljana in njegovi neporo- čeni otroci pod 21. letom, nade- lje soprog ameriške državljanke, ako se je poroka vršila pred dnem 1. junija 1928. To so edini sorod- niki, ki so izven kvote in ki radi tega morejo priti takoj, čim se reši predpisana prošnja za njihov prihod. Poleg teh sorodnikov so izven kvote nekdanje Amerikan- ke, ki so izgubile ameriško držav- ljanstvo vsled poroke, ako niso več poročene, duhovniki in vse- učilniški profesorji in njihove družine, tukaj nastanjeni inozem- ci na povratku iz obiska v starem kraju in dijaki, ki hočejo pohaja- ti ameriške šole, (ti pa le za tako dolgo, dokler trajajo študije), na- daljni inozemci, rojeni v kaki drugi ameriški deželi, in njihove družine.

Vsi drugi inozemci morajo pri- ti v kvoti, ako naj bodo za stal- no pripuščeni v Združene države. V kvoti prihajajo v poštev pred- vsem oni, ki jim zakon daje pred- nost v kvoti (quota preference). Z ozirom na prednost se kvot- na deli v dve polovici. Prva polo- vica kvote je takozvana prva prednostna kvota.

V prvi polovici kvote (First Preference Quota) uživajo pred- nost: oče in mati ameriškega dr- žavljana, soprog ameriške držav- ljanke, poročeni po 1. julija 1928,

ŠVEDSKA PRINCESA MARTA

ki se bo jutri poročila z norveškim prestolonaslednikom Olafom. barva v svojem prostem času senčnike za svetilke.

in nadalje izurjeni poljedelci (skilled agriculturist), ter njihove žene in neporočeni otroci pod 18. letom. Med temi tremi vrsta- mi prednostnih kvotnih priseljen- cev ni nikake vzajemne predno- sti. Vsi so enakovrni in vpisani v isto prednostno listo. Le dan- vložite prošnje za vizo oziroma vpisa v listo odločuje, kdo je prej na vrsti in kdo potem.

Izurjeni poljedelci pa uživajo to prednost le tedaj, ako vsa let- na kvota dotične dežele znaša čez 300. Torej v slučaju Jugoslavije, Italije, Avstrije, Ogrske itd. ob- staja prednost za poljedelce. Mo- ramo pa opozoriti, da ni tako lahko dobiti prednost kot izurjen poljedelec. Zakon pravi "skilled agriculturist", in, da li je kdo "skilled" ali ne, je pripušeno sodbi ameriškega konzula. Brez- dvomno se definicija "agricultu- rist" ne oziira le na poljedelce v ož- jem smislu, marveč tudi na vr- narje, živinorejce, mlekarje in enake poklice v zvezi s poljedel- stvom. Ali, da li je starokrajški kmetič tudi "skilled" v zmislu za- kona, o tem sodijo ameriški konz- uli različno. Umevno je, da v pretežno poljedelskih deželah sko- raj vsi priseljenici prihajajo iz kmetij. Ako bi konzuli vsem tem pripoznavali prednost, bi ta pred- nostna kvota kmalu postala tako napolnjena, da vsa prednost ne

bi pomenjala nič. Godi se zato, da v takih deželah konzuli smatrajo za skilled agriculturist le kmeto- valca, ki se bavi z modernim po- jedelstvom ali ki se more izka- zati s sprječevali kake kmetijske šole.

Vsem zgoraj označnim skupi- nam v prvi vrsti prednostni kvoti konzul ne sme tekom enega leta izdati več kot znaša polovica let- ne kvote dotične dežele.

Druga polovica kvote (Second Preference Quota) je po novem za- konu rezervirana ženam in nepo- ročnim otrokom pod 21. letom onih tukaj nastanjenih inozem- cev, ki so bili zakonito pripuščeni v Združene države. Konzul ne sme tem sorodnikom inozemcev izdati toliko prednostnih kvotnih viz na leto, kolikor znaša polovica vse letne kvote in še zraven kolikor utegne preostati od prve kvotne polovice, ko se je vzadostilo vsem upravičencem v prvi prednostni kvoti.

Še le potem, ako je bilo vzado- šeno vsem prednostnim priseljen- cem prve in druge prednostne kvote, prihajajo na vrsto oni, ki ne uživajo nikake prednosti v kvoti. Ako torej je toliko pred- nostnih prošancev, da zavzamejo vso letno kvoto, nimajo nepred- nostni prošanci nikakega izgleda, da pridejo na vrsto.

(Dalje prihodnjic.)

NARAVNOST V TRST

Skupno Potovanje

po COSULICH progi

priredimo dne

29. MARCA 1929

NA NAJNOVEJŠI MOTORNJI LADJI

"Vulcania"

ki ima 24,000 ton prostornine, je 632 čevljev dolga, 80 čevljev široka in 91 čevljev visoka. Motorji raz- vijajo 33,000 konjskih sil in vozi z brzino 20 vozlov na uro.

TA PARNIK VOZI 11 do 12 DNI DO TRSTA, iz TRSTA do Ljubljano pa vozi vlak samo 4 ure.

Za nabavo potnih listov in vsa pojasnila se obrnite na

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street : New York, N. Y.

DODELJENE SO NAM NAJBOLJŠE KABINE

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE — JUGOSLAV BUREAU

ČAKANJE ZA KVOTO.

Kliko bo mogel moj sorodnik čakati, predno dobi kvotno vizo za prihod v Združene države? Za ko- liko časa bo mogla priti žena tu- kaj nastanjenega inozemca? Za koliko časa bo mogla priti mati ameriškega državljanja? Ali je sploh kaj upanja, da bo mogel moj nečak priti v bližnji bodoč- nosti? — Taka in enaka vpraša- nja stavlja se neprehoma na vse one, ki imajo opravljati s pri- seljeniškim zadevam in odgovor je jako težak — dostikrat je pri- bližno ugibanje. V nekaterih slu- čajih pa se more s sigurnostjo da- ti negativen odgovor — da, nam- reč, ni nikakega upanja za pri- hod v bližnji bodočnosti in v mno- gih slučajih niti za mnogo, mino- go let.

Da more človek izračunati, ko- liko bi mogel kdo čakati za kvot- no vizo, bi bilo treba znati, ko- liko ljudi je že zaprosilo za kvoto, koliko izmed teh prošancev uživa prednost v kvoti in koliko znaša kvota dotične dežele. To zadnje je seveda znano, dasi je v bodoč-

nosti mogoča tudi v tem pogle- du sprememba, ako se namreč u- vede takodržani "Origin plan", po katerem bi se kvota ne usta- novila, kakor sedaj, po številu tu- jeroceev v letu 1890, marveč po narodnostnem izvoru vsega pre- bivalstva Združenih držav. Za svrhe tega članka pa se nečemo ozirati na mogočnost novo-pri- krojene kvote in hočemo predpo- stavljati, da bo današnja kvota nadaljevala v sedanjem obsegu.

Kar pa se tiče števila prošancev za prednostno in neprednostno kvoto, je težko dobiti prave po- datke. V vsaki inozemski deželi eden izmed ameriških konzulov vodi račun o kvoti za dotično de- želo, kajti vsi ameriški konzuli v isti deželi ali izven nje morejo njema poročati o vseh prošnjah za kvotno vizo od strani oseb, ro- jenih v dotični deželi. Zapiski do- tičnega konzula (ameriškega ge- neralnega konzula v Belgradu za Jugoslavijo) nudijo zato precej jasno sliko o kvotni situaciji. Ta situacija se seveda menja vsak dan, kajti nove prošnje se nepre- stano vlagajo, dočim na drugi strani osebe, ki so na čelu liste, dostikrat se ne odzivajo vabilu konzula, da pridejo po vizo, kadar pride na nje vrsta. Razlogi so pa različni, — nekateri so se naveli- čali čakanja, izselili so se dru- gami, morda umrli so, nimajo sred- stev za vožnjo ali drugi razlogi.

Vendarle, da so podatki o vlo- ženih prošnjah na razpolago jav- nosti, vsaj od časa do časa, bi se dajalo vsaj teoretično izračunati, koliko bo moral novi prošelec ča- kati, dokler pride on na vrsto. Vsled zgoraj navedenih razlogov ovoj.

(Adv.)

Oslabeli živci?

Mrs. H. L. Harris, Faber, Va., pravi: "Ko sem začela jemati Nuga-Tone, sem bila živčno uničena. Bil sem tudi bo- lna, počutila sem se slabo, imela slabo kri ter sem izgubljala na teži; imela sem tudi težko sapo. Jemala sem Nuga-Tone samo 20 dni, toda se lahko rečem, da se počutim bolje, kot sem se pa pred par meseci."

Nuga-Tone že 35 let deluje s čudovi- tim uspehom pri živčno oslabilih lju- dih, daje jim novo kri in moč telesa, kakor tudi vsem živcem. Nuga-Tone po- naja tudi prebavi, ter odvrne glavobol, omotico, pline želodca ter zaprtje. Ubla- ži ledvične in mehurne nerodnosti v par dneh ter poveča težo izčrpanim ljudem. Jemljite par dni in se boste prepričali o uspehu. Nuga-Tone se prodaja v le- karnah, in mora zadovoljiti, ako ne, se denar povrne. Glej jamstvo na vsakem ovoj.

CENEJŠA BRZOJAVNA IZPLAČILA

PRISTOJBINA ZA CABLE LETTER

ZNAŠA SEDAJ SAMO

75c.

Znižanje stroškov za brzojavna denarna na- kazila v Jugoslavije in Italijo je primerno ravne sedaj ko mislite svojim v domovini poslati pisanko.

Za najboljšo postrežbo obrnite se na —

Sakser State Bank

82 Cortlandt Street
New York City

STENSKI ZEMLJEVID ZA VSAKOGAR

Človek, ki čita liste, ne more in ne sme biti brez zemljevida. Poročila prihajajo iz raznih tako malih in od- daljenih točk, da je potrebno znanje zemljepisja, če hočete poročilo popolnoma razumeti. Po dolgotrajnem iska- nju smo dobili STENSKI ZEMLJEVID, s katerim bomo brez dvoma ustregli našim čitateljem. Na zem npraeft so vsi deli sveta ter je dovolj velik, da zadosti vsem potrebam.

GENA
SAMO

\$1.=

(Za Canado \$1.20 s
poštino in carino vred.)

Poštino plačamo mi in
pošljemo zavarovano.

VELIK ZEMLJEVID JE POTREBEN V VSAKEM DOMU

Edinole veliki zemljevidi zadoščajo dnevnim potrebam. Če se morate posluževati atlasa, morate listati po njem in predno najdete, kar išče- te, mine ponavadi dosti časa. Pred STENSKIM ZEMLJEVIDOM se pa lahko zbere cela družina in lahko razpravljajo o dnevnih vpraša- nji. Na ZEMLJEVIDU lahko natančno ugotovite, kje se je zgodila kaka nesreča, kje je porušil tornado, kam je dospel letalec itd. Tudi otroci potrebujejo ZEMLJEVID, ko se učo zemljepisja.

Naš STENSKI ZEMLJEVID je pravzaprav skupina zemljevidov. Ima šest strani, ki vsebujejo približno 6000 kvadratnih inčev. Dolg je 38. širok pa 25 inčev.

Dostikrat ste že čitali v časopisih ali knjigah o krajih, ki vam niso bili znani. Vaše zanimanje bi bilo dosti večje, če bi vedeli, kje se na- hajajo. Z našim ZEMLJEVIDOM je pa ta potreba ugodena.

V TEJ SKUPINI ZEMLJEVIDOV SO:

Veliki in krašni zemljevid celega sveta in vseh kon- tinentov, tiskan v petih barvah.

Veliki zemljevid Združenih držav, na katerem so vse železnice in ceste.

Nov zemljevid za paketno pošto in Vodnik po Združenih državah.

Zemljevidi Pacifičnega oceana, otočja in ameriške lastnine.

Opis dežel, mest, otokov, rek itd.

27 ZEMLJEVIDOV V STENSKEM ZEMLJEVIDU

Ne osirajte se na to, če že imate zemljevid ali atlas, ta STENSKI ZEMLJEVID bo za vas velike važnosti. Ko ga boste en- tedaj imeli, ga ne boste dali niti za pet dolarjev.

NAROČITE GA PRI:

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

GAUCHO

ROMAN

Za Glas Naroda priredil G. P.

33

(Nadaljevanje.)

Gaucha je prikimal in nato se padle njegove oči na konja njegovega pribočnika.

— Vidim, da imaš novega konja, tovariš Lupo, — je pripomnil, z ožjim pogledom na obraz svojega tovariša. Oči Indijance so se premaknile za troho sekunde.

— Da, ta konj je bil last onega Sancheza, ki je bil ustreljen večeraj ponoči.

Gaucha je pričel študirati žival bolj natančno. Imela je oblike čistokrvnega importirane ter se je povsem razlikovala od divjih konj, katere jahajo ponavadi prebivalci pamp. Vojaško sedlo je nadoševalo sedlo iz ovčje kože, kot je običaj pri gauchih.

— Kaj postalo iz tvojega lastnega ponijs? — se je glasilo kratko vprašanje.

— Zlomil si je nogo, ko smo delali ono majhno šalo z deklico, — je odgovoril Indijane. — Ponijsi so redki v San Benito. Jaz sem ga moral ustreliti, da končam njegova trpljenja.

— Nesrečen ponijs! Nesrečen kapitan! Boljše bi bilo za tvojega konja, če bi ga Rosa odvedla s seboj na iztok, v mesto Ruiza, kaj ne? —

Obraz pribočnika ni kazal nikakega izdajalskega mežikanja. Oči Gaucha pa so bile zalo trde, ko je dostavil:

— Kojn, katerega jase, prinaša očitno slabo srečo za njegovega lastnika. Kapitan je dobil kroglo v svojo glavo, ko je mislil, da ima vse v svojih rokah. Imel je namen izdati nekega, ki mu je napravil usluge. Mogoče se bo zgodilo zopet, Lupo? Kdo ve? Jaz bi bil pazen na ponijs, — če bi bil jaz ti!

Gaucha je odšel s svojim konjem na majhni kos zemlje poleg steze ter opazoval svoje moze, kako so prihajali mimo. Veselo besedo je imel za vsakega med njimi. Ne bilo bi primerno zasejati seme negotovosti v njih srec, če bi jim pokazal dvome in strahove, ki so navdajali njegovega lastnega duha.

— Jaz moram povedati Chaquiti trdno, da se mora vrniti v svojo lastno vas! — se je glasilo moški sklep. V nadaljnjem trenutku pa ga je zopet izpremenil kot zastavo vrtljaka pred novo sapico.

Vitka postava, omahujoča nestalno na koncu dolge kolone, je vzbudila veliko usmiljenje v njegovem sren. On je lahko razločil celo iz te razdalje, iztegnjeno roko Sancheza, da zadržal deklico v njenem sedlu. Svojega konja je spravil v galop.

— Ubogo dete, — je mrmral z neobičajno nežnostjo. — Bila je moja odgovornost, ne njena. Ona ima dovolj duha, da vztraja — več kot bi kdaj storile fine dame iz mest. Jaz jo ljubim tem bolj radi njene vztrajnosti.

Možje spredaj so sedaj prihajali na prijetno, naravno trato za jutranji počitek ter zajetek. Ko je dosegel banditski glavni stran deklice, je bil pretresen od njenega prepadlega obraza.

— Pripravljena, da zapustiš divje življenje? — je vprašal, ko je stopil na tla, da jo dvigne iz sedla.

Chaquita je dvignila svojo glavo. Pod črnimi širokimi očmi so bile delikatne, modrikaste sence. Dolge trepalnice so se ji tresle, ko je odgovorila brez omahovanja:

— Niti malo ne! Nikdar nisem vedela poprej, da lahko jaham tako dolgo brez prestanka! Po tem pa bo zelo lahko. Veliki senjor je bil zelo prijazen z menoj.

Poslala je hvaležen pogled Sanchezu ki je vzkliknil:

— Mala senjorita je rojena jahalka ter se bo kmalu naučila gaucha trikov.

Deklica je zardela nad tem hvalisanjem. Nato pa se je oklenila z obema rokama vratu voditelja ter pritisnila rosnat jutranji poljub na njegove smehljajoče se ustnice. Zopet enkrat je zmagal slabši spol nad železno voljo mojstra moških.

— Pojdi, pojdi! — je rekel Gaucha. — Odveti te hočem k zajetku, dočim naj se konji nekoliko spočijejo. Tam je veliko drevo. Tudi to nosi moj portret, — nadaljni komplement Ruiza. Z našim čedrim započetkom bomo dospeli pred Mesto čudežev v nadaljnjih sedmih urah. Ti si junaška, mala grlica ter se boš morala obnašati kot ljubica Gaucha!

Objel jo je s tako silo, da ji je skoro zmanjkalo sape. Tukaj je našla svojega moža in hotela ga je držati s katerokoli žrtvijo.

— Ljubljani, jaz ti bom sledila do konca sveta, — in nato še naprej! Solnce sveti, kjer si ti pred menoj. Bila pa je noč, ko si bil groč! Tresla se bom, kadarkoli boš odšel z moje strani!

Solzne kaplje, ki so tekale po trepalnicah navzdol, a njene oči so zrle neustrašeno! Barva je zaigrala na njenem licu in skratni ustnici sta se zakrivili v prelesten smehljaj.

Gaucha jo je objel z navdušenostjo, ki je odgovarjala njeni. Ona pa je skoro pojemala od bolečine in radosti. Tukaj je našla moža, ki je prekal cel postave njenih dekliških sanj.

Navdušenje zavojevanja je storilo več kot spanje, da je pozabila vse izčrpanje ter vse strahove, katere je imela bodočnost zapoj.

— Svet je slaven danes, — je rekla, ko je tekla nazaj k svoemu ponijsu.

Štirinajsto poglavje.

POLET ORLA.

Kmalu so bili zopet na cesti in v tem slučaju je jahala srečna deklica ob strani svojega oboževanega. Gaucha je lahko čutil, da je prišla neka čudna izprememba nad njo.

Izgledala je kot da je zrasla v letih in modrosti v teku teh zadnjih par ur. Buba se je izpremenila v metuljčka. Kljub vsej razposajeni veselosti pa je bilo opaziti globojši podton, v slučajnih dobah molka.

On pa je bil razveseljen, ko je opazil njen izraz nezaupanja in animoznosti, kadar je zagledala mrkega Lupa, ki je jahal v bližini.

— Moja mala ima intuicijo, mogoče boljše kot pa jaz. Ona je videla v njegovo srec, ne da bi opazila njegovih trikov, kot sem jaz. Ona bo zamajala, v kaki bistveni uri, svojo navzočnost pri nas. Dobro je bilo nositi skrito orožje, celo za brava! Chaquita bo to orožje, za uro potrebe!

(Dalje prihodnjik.)

Organizacija kitajskih beračev.

Najmočnejša organizacija na Kitajskem, ki ima velik vpliv na vse javno življenje, je Toafanhui. Človek bi mislil, da gre za politično organizacijo, v resnici je pa Toafanhui organizacija beračev in postopačev. Vkoreninjena je globoko v kitajskem življenju in spada med najstarejše organizacije na svetu. Podrobne informacije o tej originalni organizaciji je zbrala švedska novinarka Nina Arkin. Na ki je posetila predsednika Toafanhui. Pot v njegovo hišo jo je vodila čez dvorišče, ki je bilo polno beračev, capinov in postopačev. S predsednikom je govorila potom tolmača. Švedsko novinarko so vprašali po njenem cenjenem imenu in deželi, iz katere prihaja. Na njeno vprašanje je odgovoril predsednik Tungho, da spe člani njegovega splošno znanege ceha v njegovi hiši, kjer dobivajo tudi hrano iz dveh velikih kuhinj. Novinarko so odvedli tudi v kuhinjo, da se udeležijo skupnega obeda, obstoječega iz riža, posušenih rib in sočivja.

Vsak naš član mora prinesiti organizaciji dnevno določen minimum miloščine, bodisi v denarju ali v živilih. Razmerje med menoj in mojimi kolegi kakor tudi njihovo medsebojno razmerje je zelo intimno. Vendar pa ne morem trditi, da bi vladala v naši organizaciji popolna enakopravnost. Včasih morajo poedini člani rabiti tudi silo. Tako stanuje v naši bližini brezvesten trgovec, ki ne priznava pomena naše zaščite. Da ga naučimo spoštovati našo organizacijo, smo bili prisiljeni odnesti mu vse blago in opustošiti trgovino. Kmalu je prišel k meni in me na kolenih prosil, naj se ga usmilim. Seveda je moral plačati visoko odškodnino, da sem mu grehe odpustil. Od tistega časa napreduje njegova trgovina izborna. Slična usoda je zadela nekega kmeta, ki mi ni hotel plačevati davkov. Poslal sem mu

povz in ko se ni odzval, smo mu zažgali gospodarska poslopja in opustošili polje. Tudi on je moral na kolenih prositi odpustčanja.

Novinarka je vprašala, je-li res, da na Kitajskem ni varen nihče, kdor ni dobro zapisan pri organizaciji beračev in capinov. Tungho je odgovoril, da je te vest točna. Organizacija ima stroga pravila, po katerih se mora ravnati vsak član. Vsako jutro si razdeli člani okraje, v katerih čez dan poslujejo. Tako je izključeno, da bi dobili eni bogate, drugi pa samo siromašne okraje. V kotu na dvorišču se je valjalo kakih 100 napol nagi in umazanih otrok. Tungho je izjavil, da so tudi otroci člani organizacije in da ji mnogo koristijo. Potem so pokazali švedski novinarki koš, poln živih gadov. Na vprašanje, kaj počne organizacija s strupenimi kačami, je predsednik odgovoril, da so samo učinkovit argument, s katerim prisilijo ljudi, da plačujejo organizaciji davke. Če noče kdo dati beraču miloščine, mu slednji hitro ovije gada okrog vratu, češ, naj spozna, kaj se pravi odklanjanje beračev miloščino. Seveda se sree dotičnega takoj omeha in berač dobi navadno še več, nego je pričakoval.

Kdor je pod zaščito Toafanhui, se mu ni treba ničesar bati. Švedska novinarka je videla v okrajih, kjer stanujejo bogataši, razne napise, s katerimi so bile označene hiše onih, ki so plačali organizaciji beračev predpisane davke. Noben premožen Kitajec se ne upira plačevanju davkov, ker dobro ve, kaj pomeni zamenjan mir in zaščita ponoči. Poleg tega skrbje člani Toafanhui za pogrebe in pokes. Ženini in neveste, ki se zatekajo k organizaciji beračev, niso nikoli neredni. Teden dni pozneje je izbruhnila v Hankou stavka beračev. Človek bi mislil, da je to za mesto dobro, toda izkazalo se je, da pomeni stavka beračev hudo udarec za javno življenje. Bil je baš mesec, ko se je vršilo največ porok. Ker so pa berači stavkali, ni bilo mogoče dobiti na muzikantov, ne "nosilec sreče". Mlada nevesta, ki je niso nosili berači, je umrla v poročni noči. To je izbrala organizacija za agitacijo, češ, da se konča tragično vsaka poroka, pri kateri ne sodelujejo njeni člani. Tudi mrličev niso mogli pokopavati, kajti organizacija beračev je odklonila sodelovanje. Če pa mrlič ne najde v grobu miru, se njegov duh vrne in straši žive. Tega se pa Kitajci zelo boje. Zato so puščali mrličje doma v krstah, dokler stavka beračev ni bila končana. Berači so začeli stavkati zato, ker je kitajska nacionalistična vlada aretirala predsednika njihove organizacije. Posledica je bila, da je morala vlada na zahtevo mesta Tungha izpustiti, kajti sicer bi prišlo do izredov.

Neki izobraženi Kitajec je pojasnil švedski novinarki vzrok velikega vpliva in moči Toafanhui. Kitajska nikoli ni imela za vzdrževanje javnega reda in miru policije. Zato so se morali poravnati privatni spori ljudi z berači in razbojniki mirnim potom. Kitajci si najraje sami iščejo pravico. V Kaliforniji je okrog 200.000 Kitajcev, pa se ni še nikoli pripetilo, da bi tiral Kitajec Kitajca pred sodišče. Beseda, ki jo da Kitajec Kitajcu, ima isto moč, kakor pri nas pogodba.

Orville Wright

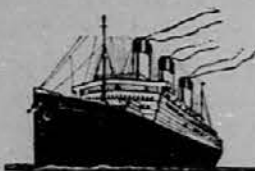

ki je izdelal prvi aeroplan ter se z njim uspešno vozil leta 1903, je bil pred kratkim odlikovan

VAŠ SLABI TEK DO JEDI?

Černost, nervoznost in oslabelost je nagla posledica izžube teka do jedi. Zdravje nima bolj nevarnega sovražnika kakor je železnični nered. Koliko žensk je že izgubilo lepoto, in to le vsled železničnih neredov. Toda, ako poskusite.

TRINERJEVO GRENKO VINO bodete kmalu rešeni te nadloge. To varno in prijetno sredstvo vam bo kmalu vrnilo dober tek, uredilo prebavo in ojačalo vaš cel sistem. Celokronično prehlajenje, ima lahko svoj izvor v slabem železcu. Trinerjevo grenko vino vas bo oživilo in počutili se boste zadovoljni. "Danbury, Conn. 2. feb. Trinerjevo grenko vino je imenitno zdravilo. Po njem se dobi dober tek in vse ima boljši okus. John Sedlak." Pri vseh lekarnarjih. Brezplačni vzorec se dobi od Jos. Triner Co., 1333 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Adv.

WHITE STAR LINE

VAM NUDI VOŽNJO V JUGOSLAVIJO v udobnosti in brez skrbi.

Da, — čast se se izpremenili. Sedaj lahko potujete v staro domovino v udobnosti in brez skrbi, četudi niste milijonar. Treba je le, da se pridružite našemu

IZLETU V JUGOSLAVIJO 22. junija na S. S. MAJESTIC

največjem parniku sveta in deležni boste najboljši prijetne vožnje. Mr. Josip Mihelić iz Cleveland, Ohio, bo vodil ta izlet. To se pravi, da bo spremljal potnike prav do Ljubljane in Zagreba. Mr. Mihelić je že vodil podobne izlete tudi na Majestic ter pozna parnik in evropske železnice. Brigal se bo za vašo udobnost ter prevzel nase vse skrbi. Vi mu boste sledili ter se veselili potovanja. Ali se vam nudi kaka boljša prilika za obisk stare domovine?

CENE ZA PLOVOBNO V ŽELEZNICE:	
III. razred iz New Yorka do Cherbourga	\$102.50
III. razred Cherbourga do Ljubljane	\$16.50
III. razred Cherbourga do Zagreba	\$18.10
II. razred iz New Yorka do Ljubljane	\$157.50
II. razred iz Cherbourga do Ljubljane	\$26.25
II. razred iz Cherbourga do Zagreba	\$23.37

Za podajanja vprašajte pri PRUDENTIAL BANK (Zakrajšek & Cesar) 455 W. 42nd Street New York, N. Y. ali pri WHITE STAR LINE International Mercantile Marine Co. No. 1 Broadway New York

navati privatni spori ljudi z berači in razbojniki mirnim potom. Kitajci si najraje sami iščejo pravico. V Kaliforniji je okrog 200.000 Kitajcev, pa se ni še nikoli pripetilo, da bi tiral Kitajec Kitajca pred sodišče. Beseda, ki jo da Kitajec Kitajcu, ima isto moč, kakor pri nas pogodba.

Feng Ju Hsiang zapustil vlado v Nankingu.

PEKING, Kitajska, 18. marca. General Feng Juhsiang, znan kot "krščanski" general, je odstopil danes od vlade v Nankingu. Boje se, da bo zavzel stališče proti sedanji vladi.

Kretanje parnikov Shipping News

21. marca: Presidente Wilson, Trst Berlin, Bremen
22. marca: Aquitania, Cherbourg
23. marca: Deutschland, Hamburg, Cherbourg Augustus, Napoli, Genova
24. marca: Columbus, Bremen Republic, Cherbourg, Bremen
25. marca: Stuttgart, Bremen, Boulogne Sur Mer Veendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
26. marca: Ile de France, Havre Berengaria, Cherbourg
30. marca: Vulcania, Trst Hamburg, Hamburg, Cherbourg Pennland, Cherbourg, Antwerpen Ryndam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
31. aprila: America, Cherbourg, Bremen
1. aprila: Dresden, Cherbourg, Bremen
5. aprila: Paris, Havre, (izlet) Olympic, Cherbourg
6. aprila: Albert Ballin Hamburg, Cherbourg Conte Biancamano, Napoli, Genova

10. aprila: Mauretania, Cherbourg Leviathan, Cherbourg
11. aprila: Muenchen, Boulogne Sur Mer, Bremen
12. aprila: New Amsterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam Homeric, Cherbourg Roma, Napoli, Genova
13. aprila: Minnewaska, Cherbourg St. Louis, Hamburg, Cherbourg President Harding, Cherbourg, Bremen
15. aprila: Reliance, Cherbourg, Hamburg Berlin, Cherbourg, Bremen
17. aprila: Aquitania, Cherbourg Karlsruhe, Boulogne Sur Mer, Bremen President Roosevelt, Cherbourg, Bremen
19. aprila: Veendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam Ile de France, Havre Majestic, Cherbourg Lapland, Cherbourg, Antwerpen
20. aprila: New York, Cherbourg, Hamburg Conte Grande, Napoli, Genova
23. aprila: Columbus, Cherbourg, Bremen
24. aprila: Berengaria, Cherbourg George Washington, Cherbourg, Bremen
25. aprila: Stuttgart, Boulogne Sur Mer, Bremen
26. aprila: Statendam, Boulogne, Sur Mer, Rotterdam (izlet). Naš izlet. Paris, Havre Olympic, Cherbourg Pennland, Cherbourg Antwerpen Augustus, Napoli, Genova
27. aprila: Deutschland, Cherbourg, Hamburg Minnetonka, Cherbourg

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih: Ile de France 29. mar.; 19. apr. Paris 5. aprila; 26. aprila. France 3. maja; 24. maja. (Ov. polnoči.)

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebni kabini z vsami modernimi udobnostmi — Pijača in slava francoske kuhinje. Izredno nizke cene.

Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali FRENCH LINE 19 STATE STREET NEW YORK, N. Y.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, prtljaji in drugih stvarih. Vseled naše dolgoletne izkušnje vam mi zamoremo dati najboljše pojasnila in priporočila, vedno le prvotne brzooparke.

Tudi nedržavljanl zamorejo potovati v stari kraj, toda preskrbeti si morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati prošnjo vsaj en mesec pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. O., na generalnega konzulatskega komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija 1926 se nikomur več ne pošlje permit po pošti, ampak ga mora iti iskat vsak prosilec osebno, bodisi v najbližji konsulski urad ali pa ga dobi v New Yorku pred odpotovanjem, kakor kdo v prošnji zaprosi. Kdor potuje ven brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Od prvega julija je v veljavi nova ameriška priseljenška postava. Glasom te postave zamorejo ameriški državljani dobiti svoje žene in neporočene otroke izpod 21. leta ter ameriške državljanke svoje moše s katerimi so bile pred 1. junijem 1928. leta poročene, izven kvote.

Jugoslovanska kvota znaša še vedno 671 priseljenecv letno. Do polovice te kvote so upravičeni starši ameriških državljanov, moške ameriških državljanek, ki so se po 1. junija 1928. leta poročili in poljedelci, oziroma žene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih ne-državljanov, ki so bili postavne pripuščeni v to deželo za stalno bl. vanje tu. Vsi ti imajo prednost v kvoti, od ostalih sorodnikov, kakor: bratov, sester, nečakov, nečakinj itd., ki spadajo v kvoto brez vsake prednosti v isti, pa se ni sprejema nikakih prošnji za ameriške vize.

SAKSER STATE BANK 63 Cortlandt Street

VSEBINA I

Jugoslovanski motiv
Koledarski del
Denar, ki dela predsednika
Pes
Deset eksperimentov, ki so prečrli svet
Sovražniki športa v starem veku
Izgnjena Kolumbina
Thomas Alva Edison
Poganka
Nov trijumf človeškega genija
Sotirni vrt tekom polja
L e k
Možje, ki kopljejo premog
Trideset let Mozambiqua
Vročinski rekordi prejšnjih stoletij
Granato iz vsemirja
Ford in njegovi delavci
Mrtni v vinogradu
Zakonske pravice v Združenih državah
Saj se ne izplača

ČITAJTE Slov.-Amer. Koledar za leto 1929

CENA 50 CENTOV

GLAS NARODA, 82 Cortlandt St New York

VSEBINA I

Iz zgodovine polarnih ekspediciij
Z letalom preko Severnega tečaja
Nobilova blaznija
Novel in papirnati denar v Združenih državah
O dednem pravu in zapuščinskem davku
Iran Zorman
Kirurgija primitivnih ljudstev
Zavarovanje proti nesreči
Inozemci in lovne pravice
Žena in mati v zgodovini
Kakšna razlika
Potovanja v Evropo
Ovrtje z livade za mlade in stare
M i
Najvišja postopje sveta
Šaljivke in šalivke
Kotke prednikov in vsak človek